

Acte necesare in vederea acordarii venitului minim garantat

(ajutor social)

Cadru legislativ în vigoare

1. **Legea nr. 416/2001** privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
2. **H.G. nr. 50/19.01.2011** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat;
3. **Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 1474/2011**;
4. **OUG nr. 124/27.12.2011** pentru modificarea și completarea unor acte normative care reglementează acordarea de beneficii de asistență socială
5. **Legea nr. 166/09.10.2012** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.124/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative care reglementează acordarea de beneficii de asistență socială
6. **INSTRUCȚIUNI** de aplicare a unor prevederi din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 920/2011, cu modificările și completările ulterioare
7. **H.G. nr. 778/2013** pentru modificarea și completarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile H.G. nr.50/2011, a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, aprobate prin H.G. nr.38/2011 și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.920/2011;
8. **H.G. nr. 1/06.01.2017** pentru stabilirea salariului de bază minim brut în țară garantat în plată;
9. **O.U.G nr. 93/08.12.2016**, pentru reglementarea unor măsuri de simplificare a acordării unor beneficii de asistență socială, precum și pentru stabilirea unor măsuri bugetare pentru acestea în anul 2016;

Beneficiari

Familiiile și persoanele singure ale căror venituri se situează sub nivelul lunar al venitului minim garantat, au dreptul la ajutor social.

Ajutorul social se acordă pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, însoțite de actele doveditoare privind componența familiei și veniturile realizate în luna anterioară depunerii cererii de către membrii acesteia – Anexa 1 la H.G. 559/2017.

În situația în care solicitarea ajutorului social sau a alocației pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr.277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată,

cu modificările și completările ulterioare ori a ajutorului pentru încălzirea locuinței acordat în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobată prin Legea nr. 92/2012, cu modificările și completările ulterioare, se produce ulterior aprobării acordării unuia din drepturile menționate, la solicitarea ulterioară a unui drept se completează cererea și declarația pe propria răspundere, potrivit modelului prevăzut în anexa nr.1 a.

Pe măsură ce se dezvoltă protocoale de transfer de date și capacitatea tehnică de comunicare a datelor între instituții în format electronic, documentele doveditoare privind componența familiei și veniturile membrilor acesteia vor putea fi preluate direct de la autoritatea sau instituția publică competentă, responsabilă de colectarea și gestionarea lor, dacă acestea poartă o semnătură electronică extinsă, cu acordul beneficiarului dreptului prevăzut de lege.

Lista documentelor va fi adusă la cunoștința solicitanților prin afișare la sediul primăriei sau prin afișare pe pagina de internet a acesteia.

Cuquantumul ajutorului social se stabilește ca diferență între nivelul venitului minim garantat și venitul net lunar al familiei sau persoanei singure.

Cuquantumul lunar al Venitului Minim Garantat (VMG) este stabilit prin raportare la indicatorul social de referință ISR a cărui valoare este stabilită prin lege la 500 LEI.

Nivelurile pentru VMG sunt următoarele

Persoana singură = 142 lei

Familia formată din 2 persoane =255 lei

Familia formată din 3 persoane = 357 lei

Familia formată din 4 persoane =442 lei

Familia formată din 5 persoane = 527lei

Pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane, ajutorul social se mărește cu $0.073 \times \text{ISR} = 37$ lei.

Categoriile de venituri care nu se iau în calcul la stabilirea venitului net/membru de familie (art. 8 alin (1) din Legea nr. 416/2001):

- **alocația pentru susținerea familiei**, prevăzută de Legea nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

- **alocația de stat pentru copii**, prevăzută de Legea nr. 61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

- **bugetul personal complementar** prevăzut de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

- **ajutoarele de stat acordate în baza Ordonanței Guvernului nr. 14/2010** privind măsuri financiare pentru reglementarea ajutoarelor de stat acordate producătorilor agricoli, începând cu anul 2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 74/2010, cu completările ulterioare,

- **bursele școlare**, a sumelor acordate în baza art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

- **stimulentul educațional oferit**, conform prevederilor Legii nr. 248/2015, cu modificările ulterioare, sub formă de tichet social pentru stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate,

- **sprijinul financiar prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1.488/2004** privind aprobarea criteriilor și a cuquantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Bani de liceu", cu modificările și completările ulterioare,

- **sumele acordate în baza Programului național de protecție socială "Bursa profesională"** prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1.062/2012 privind modalitatea de subvenționare de către stat a costurilor pentru elevii care frecventează învățământul profesional,

- **veniturile obținute din activitățile cu caracter ocazional** desfășurate de zilieri în condițiile Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată."

Acte necesare depunerii ajutorului social

a) Cerere și declarație pe propria răspundere pentru acordarea unor drepturi de asistență socială; Anexa 1 la HG. 599/2017

b) Acte doveditoare privind componența familiei:

Actele necesare privind componenta familiei pentru cetățenii români:

- B.I.(buletin identitate) sau C.I. (carte de identitate) sau C.I.P (carte de identitate provizorie)

Actele necesare privind componenta familiei pentru cetățenii străini sau apatrizi

- C.I. - carnet de identitate

- L.S.T. - legitimație de ședere temporară

- D.I. - document de identitate

- Certificate de naștere ale copiilor;

- Certificat de căsătorie;

- Certificat deces;

- Hotărâre definitivă de încuviințare a adopției, de încredințare sau plasament familial al minorului, mandatul poștal în care se specifică cuantumul alocației de întreținere primită de la Agenția pentru Prestații Sociale a Municipiului București;

- Actul din care să rezulte calitatea solicitantului de tutore sau curator;

- Actul din care rezulte că un membru al familiei urmează o formă de învățământ la cursuri de zi;

- Acte din care să rezulte încadrarea în categoria persoanelor cu handicap accentuat sau grav, gr. I sau gr. II de invaliditate pentru persoanele aflate în întreținere ;

- Actul doveditor privind proprietatea, contract de închiriere locuință fond de stat sau chiriaș la proprietar + schița locuinței;

- În cazul divorțului cu copii încredințați se va prezenta hotărârea judecătorească privind pensia de întreținere;

c) Alte acte:

1. Persoanele apte de muncă care nu realizează venituri din salarii sau din alte activități vor prezenta dovada faptului că sunt în evidența Agenției Teritoriale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru încadrarea în muncă și nu au refuzat nejustificat un loc de muncă oferit sau nu au refuzat participarea la un program de pregătire profesională;

2. Certificat de atestare fiscală

3. Certificat de venituri eliberat de Administrația Finanțelor Publice din care să rezulte veniturile realizate;

4. Adeverința de la Registrul Agricol

5. Certificat medical privind incapacitatea de muncă (acolo unde este cazul);

6. Talon șomaj;

7. Adeverința de elev în care se va specifica dacă repetă sau nu anul școlar și numărul de absențe dacă este cazul;

8. Talon pensie + Decizie pensie;

9. Persoana inaptă de muncă trebuie să prezinte decizie pentru pierderea capacității de

muncă (gradul I sau II invaliditate);

10. În cazul femeilor peste 63 ani și bărbații peste 65 ani care nu au nici un fel de pensie se va prezenta declarație din care să rezulte aceasta;

11. Talon pensie de urmaș + decizie în cazul copiilor care au părinți decedați;

12. În cazul salariaților adeverința eliberată de angajator în care se va specifica salariul net realizat în luna anterioară depunerii cererii de ajutor social, cu precizarea dacă beneficiază sau nu de bonuri de masă, precum și valoarea acestora;

Condiții de acordare

Pentru soluționarea cererii privind acordarea ajutorului social, se va efectua ancheta socială la domiciliul său, după caz la reședința solicitantului, ori la locul desemnat de solicitant în cazul celor fără locuință.

Acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului la ajutor social se face prin Dispoziția scrisă a primarului.

În vederea urmării respectării condițiilor de acordare a dreptului la ajutorul social, se efectuează anchete sociale la interval de 6 luni.

Obligații ale beneficiarilor de ajutor social

După stabilirea dreptului de ajutor social, titularul ajutorului social are următoarele obligații:

- a)** să comunice primarului, în scris, orice modificare intervenită cu privire la domiciliul, veniturile și la numărul membrilor familiei, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit aceasta;
- b)** să furnizeze toate informațiile necesare pentru efectuarea anchetei sociale;
- c)** să efectueze sau, după caz, să asigure prin alte persoane apte de muncă din familie, efectuarea orelor de muncă în folosul comunității.

Persoanele apte de muncă pentru care se acordă ajutorul social și care nu realizează venituri din salarii sau din alte activități, potrivit legii, au obligația de a nu refuza un loc de muncă oferit sau participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională.

Prin persoană aptă de muncă se înțelege persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a)** are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta standard de pensionare;
- b)** nu urmează o formă de învățământ cursuri de zi prevăzută de lege;
- c)** are starea de sănătate și capacitatea fizică și psihică corespunzătoare, care o fac aptă pentru prestarea unei munci.

Incapacitatea fizică și psihică este dovedită cu acte eliberate în condițiile legii.

Face excepție de la îndeplinirea obligațiilor amintite persoana aptă de muncă și care se află în una dintre următoarele situații:

- a)** asigură creșterea și îngrijirea, potrivit legii, a unuia sau a mai multor copii în vârstă de până la 7 ani și până la 18 ani în cazul copilului cu handicap grav sau accentuat, dovedit prin certificat eliberat de Comisia pentru protecția copilului;
- b)** asigură îngrijirea uneia sau a mai multor persoane cu handicap grav ori accentuat sau persoane vârstnice dependente care nu beneficiază de asistent personal sau îngrijitor la domiciliu, în condițiile legii;
- c)** participă la un program de pregătire profesională;
- d)** este încadrată în muncă.

În vederea verificării îndeplinirii de către beneficiari a obligației mai sus, primării transmit agențiilor teritoriale lista persoanelor apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social - anexa nr.11 la normele metodologice.

Situația nominală cu persoanele din familiile beneficiare de ajutor social care s-au încadrat în muncă, inclusiv care au plecat cu contract de muncă în străinătate, au refuzat un loc de muncă oferit sau participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională, cuprinde și informațiile furnizate, conform legii, de furnizorii de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă din sectorul public sau privat, acreditați conform Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 277/2002, cu modificările și completările ulterioare, și va fi comunicată către AJPIS și primăriilor în vederea modificării-încetării drepturilor.

ATENȚIE! Familiile și persoanele singure care au în proprietate cel puțin unul dintre bunurile cuprinse în această listă (**- bunuri care trebuie să se afle în stare de funcționare și să nu fie utilizate în activitatea autorizată,**) nu beneficiază de ajutor social:

LISTA BUNURILOR ce conduc la excluderea acordării ajutorului social

Bunuri imobile	
1	Clădiri sau alte spații locative în afara locuinței de domiciliu și a anexelor gospodărești
2	Terenuri de împrejmuire a locuinței și curtea aferentă și alte terenuri intravilane care depășesc 1.000 mp în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală
Bunuri mobile*	
1	Autoturism/Autoturisme și/sau motocicletă/motociclete cu o vechime mai mică de 10 ani, cu excepția celor adaptate pentru persoanele cu handicap ori destinate transportului acestora sau persoanelor dependente, precum și pentru uzul persoanelor aflate în zone greu accesibile
2	Mai mult de un autoturism/motocicletă cu o vechime mai mare de 10 ani
3	Autovehicule: autoutilitare, autocamioane de orice fel cu sau fără remorci, rulote, autobuze, microbuze
4	Șalupe, bărci cu motor, scutere de apă, iahturi, cu excepția bărcilor necesare pentru uzul persoanelor care locuiesc în Rezervația Biosferei „Delta Dunării“
5	Utilaje agricole: tractor, combină autopropulsată
6	Utilaje de prelucrarea gricolă: presă de ulei, moară de cereal

7	Utilaje de prelucrat lemnul: gater sau alte utilaje de prelucrat lemnul acționate hidraulic, mecanic sau electric
*) Aflate în stare de funcționare	
Depozite bancare	
1	Depozite bancare cu valoare de peste 3.000 lei
Terenuri/animale și/sau păsări	
1	Suprafețe de teren extravilan, animale și păsări a căror valoare netă de producție anuală depășește suma de 1.000 euro pentru persoana singură, respective suma de 2.500 euro pentru familie

Recuperarea sumelor încasate necuvenit, cu titlu de ajutor social se realizează în condițiile prevăzute de art. 21 din lege

(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de ajutor social se recuperează de la titularul dreptului ajutorului în termenul general de prescripție prevăzut de art. 2.517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de ajutor social se face de către agenția teritorială, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2014 pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări prin Legea nr. 266/2015.

(3) Pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit, titularul semnează un angajament de plată la solicitarea dreptului, aceste sume putând fi recuperate și din alte drepturi plătite de agenția teritorială. În situația în care titularul refuză semnarea angajamentului de plată, recuperarea sumelor plătite necuvenit se face, potrivit legii, direct de la beneficiar.

În situația în care beneficiarul ajutorului social este familia, iar titularul ajutorului social a decedat, recuperarea sumelor încasate necuvenit, cu titlu de ajutor social, se va face de la ceilalți membri ai familiei cu capacitate de exercițiu deplină a drepturilor civile, în calitate de beneficiari ai dreptului, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin.(1), precum și ale art.32, dacă situația de fapt impune schimbarea titularului și modificarea cuantumului ajutorului social.”